

a prav srečno imitiranem slogu kaj lepo posem, ki je ob jednem pesniška karakteristika in nekak pregled Gregorčičeve muze same.

Čeprav Funtkove pesmi ne vplivajo z elementarno silo na srce naše, čeprav ne odvarjajo pred domiselnostjo čitateljevo novih in širokih perspektiv, vendar smo prepričani, da bodo našle te pesmi dosti hvaležnih čitateljev — zlasti med našim rodoljubnim, rahlo-čutnim ženstvom. Posebej pa je še učiteljski stan slovenski po pravici lahko ponosen, da šteje v sredi svoji dva pesnika: Freuensfelda in Funtka.

In ker je vrhu tega čisti dohodek Funtkovih pesmij namenjen Ljubljani, želimo, da se čedna knjižica kar najhitreje razpeča.

Knjižnice za mladino nam je to pot na kratko oceniti dva snopiča: četrti, ki nam je bil za zadnjo številko došel prekesno, in pa peti snopič. — Četrti snopič pod naslovom »Dragoljubci« obsega »zbirko pripovedek, pravljic, basnij, smešnic itd.«, ki jih je »iz raznih jezikov zbral in priredil Podravski«. Uverjeni smo, da jih bode mladina z veseljem in s pridom čitala. Samo »Zlata zrna« se nam zde precej neprebavna za mladinsko dobo, kateri so namenjena; njim kakor tudi smešnicam, ki so deloma neslane, odmenjeni prostor bi se bil lahko drugače porabil. Viri, iz katerih je g. Podravski zajemal, so le pri nekaterih pravljicah itd. naznanjeni; želeli bi, da bi bil to povsod storil. — Drobne povesti (6), prevedene nekaj (3) iz češčine, nekaj (3) iz nemščine so vsebina tudi petemu snopiču. Dasi brez posebne vrednosti, se čitajo vendar še dokaj prijetno; nadejamo se, da bodo mladini prijale. Najmedlejša se nam vidi »Babičina povest«, a najzanimivejša brez dvombe »Nekdanja jezerska naselbina pri Ljubljani«, v kateri popisuje prav zanimivo na podlagi istinitega izleta nekih Čehov Klement Čermak (iz češkega prevel S. G. ml.) stavbe na koleh pri Igu. Glavno besedo ima kot strokovnjaški mentor znani preparator deželnega muzeja g. Šulc; ta se bode pač sam čudil, ako zve, da je postal menda »nolens volens«, vsekakor pa vzpričo svojih zaslug, glavna oseba v neki češki povesti.

Glede jezika, ki je videti v obeh zvezkih dokaj jednovit in se še dosti gladko čita, nimamo mnogo očitati (n. pr. »menih«, »dete je ozdravilo«, »bile ste poslani dve stotnjici«). Pač pa glede besedosledja vnovič opozorjemo izdajatelje »Knjižnice za mladino« na letošnjega »Cvetja« 4. številko. Sploh priporočamo njim in vsem pisateljem v temeljito proučevanje platnice tega cenega mesečnika (70 kr. za celo leto), ki je tudi v zadnji (6.) številki zopet priobčil prav zanimive jezikovne reči, razpravljajoč o jeziku v zadnjih »Pomladnih Glasih«.

Tiskovnih pogreškov sta oba snopiča precej prosta.

Zbornika »Mittheilungen des Musealvereines für Krain« (redigiert von Anton Kaspret) je izšel letošnjega (VIII.) letnika 1. sešitek s temle obsegom: Vom Vereinsausschuss; Schloss und Herrschaft Lueg, von S. Rutar; Aus dem Tagebuche eines krainischen Edelmannes (1606 bis 1608), von A. Kaspret. — Kleinere Mittheilungen: J. G. Fellingens Würdigung des krainischen Volkscharakters und Wertschätzung der slovenischen Sprache und Dichtung von A. Pucsko; Marktprivilegien von Planina-Alben, von S. Rutar; Alterthümliche Funde, von S. Rutar. — Literaturbericht: Die deutsche Sprachinsel Gottschee, von Dr. A. Hauffen. Graz, 1895. Von A. K. — Literatur über Krain.

Že goli naslovi so nam porok, kako zanimive snovi se tu razpravljajo; da se pa tudi zanimivo in temeljito razpravljajo, za to nam jamčijo imena pisateljev, strokovnjakov na glasu. Samo temu se bode marsikdo čudil z nami vred, da domačo stvarino skoro zgolj domačini obdelujejo — nemški. Toda če pomislimo, da vis. naučno min. in sl. kranjska hranilnica in takisto sl. dež. odbor daje svoje prispevke muzejskemu društvu le

s tem pogojem, da izdaje poleg »Izvestij« tudi nemške »Mittheilungen«, tedaj drage volje požremo očitke, ki so nam bili že na ustnicah.

Zore, glasila slovenskega katoliškega dijaštva, nam je došel II. zvezek. Iz obsega je razvidno, da se naša mladina poleg poezije bavi zlasti rada z abstraktnimi težkimi filozofskimi in socijalnimi vprašanji (»O modernih sofizmih«; »Vpliv liberalnih idej na razvoj socijalne demokracije«) — s kolikim uspehom, o tem bomo morda pozneje izrekli svojo sodbo.

Slovensko-nemškega slovarja Wolfovega je izšel dvajseti sešitek, obsegajoč besedišče od šesterorodb — tvržúkati.

Slovenska citrarska šola. Že naznanjenega »Poduka v igranju na citrahe«, sestavljenega od *Frana Sal. Koželjskega*, je izšel 1. zvezek v založbi L. Schwentnerjeve knjigarnice v Brežicah (cena 1 gld. 50 kr.). Ker se dovrši delo šele s četrtnim zvezkom, ni moči presoditi že danes uravnave tvarine; pridržujemo si tako oceno za poznejši čas.

Kaže pa že prvi zvezek, da bode »Poduk« v veselje vsakemu citrarju. Razlaga teoretičnih pojmov in navod o igri sta točna, zato tudi jasna in lahko umljiva. Dokaj pojmov, izrazov in glasbenih znamenj podaje Koželjski učencu kar mimogrede v opombah in dostavkih k dotičnim vajam. Pritoževal se pač ne bode nihče, da je pouk preobložen s suhoparnimi navodili. Glasbena tvarina je vabljiva in se naslanja z večine na slovenske narodne napeve. V početku zvezka se nahajajoči narisek instrumenta z nazornim poimenovanjem posameznih strun in razločnim razpredeljenjem strunskih skupin je neobhoden pripomoček vsakomur, kdor se hoče seznaniti s prijaznim glasbilom, kateremu je posvetila podjetna tvrdka Schwentnerjeva že marsikak zvezek po njej izdanih muzikalij. Slovensko citrarsko šolo priporočamo z veseljem kot učni navod, ki bode vsakomur zadostoval; želimo mu obilo zasluženega uspeha.

— or —

Dalmatinova »BIBLIA« v drja. Glaserja »Zgodovini slov. slovstva.« — Najiminentnejša knjiga, kar jih je izšlo v našem jeziku v onem obširnem časovnem okviru, ki ga objema 1. del najnovejše slovenske slovstvene povestnice, je brez dvoma Dalmatinov prevod sv. pisma. Kdor se je le jedenkrat ozrl v to neizčrpno zakladnico slov. jezika, bode vsekdar s spoštovanjem imenoval onega, ki nam je zapustil tako dragocen spomenik svojega truda. V drja. Glaserja knjigi pa Dalmatinova »BIBLIA« ni tako temeljito in tako točno opisana, kakor bi se spodobilo z ozirom na nje veliko imenitnost. Že naslov je zabeležen precej površno. Glasiti bi se imel tako-le: ¹⁾

BIBLIA, | TV JE, VSE SVE. | TV PISMV, STARIGA | inu Noviga Testa-
menta, Slo | venfki, tolmazhena, fkusi | IVRIA DALMATINA. | Bibel | daš
išt | die gan | he heilige Schrift | Windijsch. | (Tri peresca.) Gedruclt in der
Churfürstlichen | Sächsischen Stadt Wittenberg, | durch Hans Krafft's Erben. |
(Črta.) ANNO M. D. L XXXIII — Ta naslov oklepa zgoraj in na obeh straneh pet
lesoreznih slik iz sv. pisma starega zakona; spodaj v bogato nakičenem obodu pa tiči
latinski navedek: Jesa. 8. | Ad LEGEM magis et ad | TESTIMONIUM. Quod si |
non dixerint iuxta verbum | hoc: non erit eis matutina | lux V vrhnjem delu spodnjega
oboda je med okraski vrezana z gotskimi črkami beseda: Wittenberg — na levi strani
doli niže takisto: „Anno Dni“ — na desni pa letnica: 1584.

Za letnico 1584 in za obliko — 4 — je navedeno v Glaserjevi »Zgodovini slov. slovstva« číslo 742, pa ni povedano, ali pomenja to číslo strani ali liste. V Dalmatinovi BIBLIJI so paginovani listi, in teh je z nepaginovanim nemškim uvodom, s predgovori in s tremi registri vred 758.

¹⁾ Kar je stavljeno razprto, je rdeče natisnjeno.